

COMMISSIEVOORSTEL

zaaknummer: 1759581

steller: Gertjan Postma (CDA, en voorzitter ARC)

portefeuillehouder: Wethouder Kalk

onderwerp: Position Paper

Samenvatting

Bij de behandeling van de MPG 2024 heeft de raad de vraag gesteld of [Motie M21-87](#) ("Financiële risico's beperken") het beste uitgangspunt is voor de financiële strategie. Ter beantwoording van deze vraag is door het college een *Position Paper* opgesteld. Dit paper biedt een strategisch kader voor het beoordelen van toekomstige investeringskeuzes.

Doel van de bespreking in de commissie is het voeren van een politiek-strategisch gesprek over de keuze van het college om investeringsbeslissingen te beoordelen aan de hand van een maximale schuldquote. Bespreking helpt de raad richting te geven aan de verdere ontwikkeling van het financieel beleid.

Inleiding

In verschillende politieke debatten is gebleken dat er behoefte is aan meer grip op de financiële positie van de gemeente Hilversum. Die behoefte is versterkt door de grote ambities van de gemeente, zoals gebiedsontwikkelingen, marktontwikkelingen, en de financiële onzekerheden rond de herindeling met Wijdemeren.

In 2021 heeft de gemeenteraad daartoe de motie M21-87 aangenomen, waarin het college is opgedragen haar structurele beleid zodanig in te richten dat het bereiken van de meest risicovolle signaleringswaarden — zoals de solvabiliteit en schuldenquote — wordt voorkomen. Het college is gevraagd om voortaan bij kadernota's en begrotingen aan te geven hoe het financieel beleid uitwerkt en wat er aan gedaan wordt om die meest risicovolle 'categorie C' te voorkomen.

De meerjarenprognose (MPG) 2024 liet een somberder beeld zien dan in voorgaande jaren. Dat kwam mede door de opstart van grote gebiedsontwikkelingen zoals het Stationsgebied, het Bruisend Hart en het Arenapark. Deze prognose leidde tot hernieuwde bezinning op het ambitieniveau van de gemeente, de realisatiekracht en de betaalbaarheid van plannen op de lange termijn. Daarbij ontstond ook de vraag of de huidige manier waarop de financiële robuustheid wordt beoordeeld nog wel passend is.

Tijdens de bespreking van de MPG in de gemeenteraad klonk bezorgdheid over het tempo van de ontwikkelingen en de mogelijke gevolgen voor de financiële gezondheid van Hilversum. Er werd gepleit voor versterking van het risicomanagement en een meer toekomstbestendig financieel beheer, zodat de solide financiële positie behouden blijft en er beter zicht komt op de lange termijn betaalbaarheid van investeringen. De raad vroeg het college niet alleen te kijken naar financiële kengetallen, maar ook naar de bredere context van ambities en realistische uitvoeringsmogelijkheden. Naar aanleiding van deze discussie is het Position Paper financiële strategie opgesteld.

Position Paper

Het doel van het *Position Paper* is om de raad een strategisch kader te bieden waarmee investeringskeuzes beter kunnen worden afgewogen. Daarbij is niet alleen gekeken naar financiële kengetallen, maar ook naar onderliggende risico's, realisatiekracht en de betaalbaarheid van ambities.

Het paper geeft een beschouwing op de financiële positie van Hilversum in relatie tot investeringsbeslissingen vanuit vier invalshoeken:

- Financiële kengetallen
- Realisatiekracht en investeringsopgaven
- Onzekerheden en betaalbaarheid
- Financiële Strategie.

Vanwege de grote invloed van langjarige kapitaallasten op de financiële positie van de gemeente—waarop achteraf lastig kan worden bijgestuurd—pleit het paper ervoor om bij investeringsbeslissingen vooral de ontwikkeling van de schuldpositie over een langere periode mee te wegen. In het paper worden drie scenario's geschetst waarmee de risicobereidheid bepaald kan worden.

Scenario risicomijdend

Een schuldquote van maximaal 90%. Het realiseren van ambities en de investeringsruimte wordt hierbij beperkt door een relatief veilige schuldquote. De kans dat bij een structureel begrotingstekort door hoge kapitaallasten ingegrepen moet worden met belastingmaatregelen, bezuinigingen of bijstelling van dienstverlening is hierbij het laagst.

Scenario risicozoekend

Een netto schuldquote van maximaal 160%. Het realiseren van ambities en de investeringsruimte wordt hierbij minder beperkt. De kans dat bij een structureel begrotingstekort door hoge kapitaallasten ingegrepen moet worden met belastingmaatregelen, bezuinigingen of bijstelling van dienstverlening is hiermee het grootst.

Scenario risiconeutraal

Een netto schuldquote van maximaal 130%. De kans dat bij een structureel begrotingstekort door hoge kapitaallasten ingegrepen moet worden met belastingmaatregelen, bezuinigingen of bijstelling van dienstverlening is hiermee gemiddeld. Hierbij blijft ruimte bestaan voor ambities met aandacht voor een solide financiële positie.

Het college kiest voor de risiconeutrale benadering, met een sturingsdoel van de schuldquote van maximaal 130% over 10 jaar. Zo wil het college ruimte behouden voor ambities en maatschappelijke opgaven, met voldoende aandacht voor de financiële gezondheid van Hilversum. Hiermee beoogt het college de sturing op een solide financiële positie aan te scherpen bij het beoordelen van voorgenomen investeringsbeslissingen.

Doel

De commissie wordt gevraagd een strategisch gesprek te voeren over het gekozen scenario en de implicaties daarvan voor het financieel beleid van de gemeente. De bespreking in de commissie bevordert de positie van de raad om richting te geven aan de verdere ontwikkeling van het financieel beleid.

Zaken waarover doorgesproken kan worden zijn o.a.:

- Hoe verhouden de ambities van de gemeente Hilversum zich tot de financiële gezondheid op de lange termijn en wat is daarbij de politieke bereidheid om de bijbehorende risico's te accepteren?
- Moeten we blijven sturen op de door het college gekozen maximale schuldquote, of is het acceptabel om tijdelijk de schuldquote te laten stijgen als dat nodig of wenselijk is voor de uitvoering van belangrijke projecten.
- Wat wordt gevraagd van de rol van de raad als het gaat om welke risicobereidheid er is?
- Hoe houden we rekening met de beperkende factor van de realisatiekracht van de gemeente?
 - wat is daarbij het risico of de wenselijkheid van over-programmering?
 - Is het wellicht wenselijk om de projectcapaciteit uit te breiden?
- Hoe belangrijk is de solvabiliteitsratio voor een lokale overheid, en moeten we — net als het college — afstappen van het strikte gebruik ervan als beleidskader.

Bijlagen

1. Position Paper: financiële strategie Hilversum (2025)
2. Raadsinformatiebrief over het aanbieden van het position paper